

गायेताम् । अपास्माद्राष्टं क्रामेत् ॥ २ ॥ न वै ब्राह्मणे राष्ट्रं  
 रमत इति । यदा खलु वै राजा कामयते । अथ ब्राह्मणं  
 जिनाति । दिवा ब्राह्मणो गायेत् । नक्तं राजन्यः । ब्रह्म-  
 णो वै रूपमहः । चत्रस्य रात्रिः । तथा हास्य ब्रह्मणा च  
 चत्रेण चोभयतो राष्ट्रं परिगृहीतं भवति” इति । तत्र गानवि-  
 षये केचिदभिज्ञा एवं ‘आहुः’, ब्राह्मणराजन्यौ ‘उभौ’ अपि  
 ‘दिवा’, यदि ‘गायेतां’, तदानीं रात्रौ रचकाभावात् राष्ट्रं  
 ‘अस्मात्’ यजमानात्, भ्रश्येत । तत्रेयमुपपत्तिः । अहः प्रथ-  
 मभावित्वात् तत्र गानकर्तृत्वं ब्राह्मणस्य मुख्यं नहि ब्राह्मणे  
 राष्ट्रं क्रीडते कुत एतदिति चेत् उच्यते । ब्राह्मणे राष्ट्रं पा-  
 लयति सति ‘यदा’, ‘राजा’, राष्ट्रं मे भूयादिति ‘कामयते’,  
 तदानीमेव ‘ब्राह्मणं’, जित्वा तत् स्वाधीनं करोति । अतो  
 ब्राह्मणस्य योग्य एक एव कालो गानस्य न पर्याप्त इति द्वयोः  
 कालयोः द्वाभ्यां गातव्यं, तत्रोज्वलत्वाच्च ब्राह्मणस्य ‘रूपमहः’,  
 अन्धकारावृतत्वाच्चोरादिभययुक्तत्वाच्च रक्षायामधिकृतस्य ‘च-  
 त्रस्य’, स्वरूपं ‘रात्रिः’, तथा कालद्वये गाने सति मन्त्रेण  
 बलेन चोभयविधेन कालद्वये ‘राष्ट्रं परिगृहीतं’, भवति ॥

(४) तत्र दिवसे सावित्री सम्बन्धिनः स्विष्टकृतः पुरा ब्रा-  
 ह्मणेन गातव्यमर्थं दर्शयति । “इत्यददा इत्ययजथा इत्यपच  
 इति ब्राह्मणो गायेत् । इष्टापूर्त्तं वै ब्राह्मणस्य । इष्टापूर्त्त-  
 नैवैनं ससमर्द्धयति” इति । इतिशब्दाः प्रकारवाचिनः । हे  
 राजन् त्वमनेन प्रकारेण ब्राह्मणेभ्यो गोभूहिरण्यादिकं दत्त-